

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/39/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720202256
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8720202256.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Eduarda Valenčina v právnej veci žalobcov: 1/Martin A., B. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, právne zastúpený JUDr. Mgr. Martinou Tomasovou, so sídlom Francisciho 3288, 058 01 Poprad, IČO: 36158992 a 2/ E. A., B. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, proti žalovanej: F. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom, G. H. I. XXXX/X, J. E., okres K., právne zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Marcel Mašan, s.r.o., so sídlom Školská 257, 059 91 Veľký Slavkov, IČO: 36 858 935, v konaní o vrátenie daru s prísl., o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č. k. 12C/30/2020-143 zo dňa 10.02.2023 takto

rozhodol:

I. M e n í uznesenie v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku II. o nároku na náhradu trov konania tak, že priznáva žalovanej voči žalobcovi v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

II. Priznáva žalovanej voči žalobcom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% s tým, že o výške trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol takto:

„I. Konanie z a s t a v u j e .

II. Žalobcovia majú voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady rozhodne súd I. inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.“

2. Súd svoje rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 144; 145 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP).

3. Súd konštatoval, že pred začatím pojednávania žalobca v 1./rade prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním doručeným súdu dňa 7.2.2023 zobral žalobu späť a žiadal konanie zastaviť s odôvodnením, že žalovaná predajom nehnuteľnosti, ktorá je predmetom konania tretej osobe, zapríčinila súčasný stav, teda, že predmet sporu odpadol, čo bolo dôvodom späťvzatia žaloby.

4. Podaním doručeným súdu dňa 9.2.2023 rovnako žalobca v 2./rade zobral žalobu späť s odôvodnením, že žalovaná medziasom spornú nehnuteľnosť odpredala, čím zapríčinila stav, kedy bol žalobca nútený žalobu zobrať späť.

5. Žalobcovia si uplatnili náhradu trov konania.

6. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie právne podľa ust. §256 CSP, pričom konštatoval, že skúmajúc procesnú zodpovednosť strán pri zastavení konania dospel k záveru, že „k

späťvzatiu žaloby došlo pre správanie žalovaného, ktorý nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom konania, odpredal tretej osobe, čím znemožnil uplatniť si právo žalobcov na vrátenie daru. Je preto možné konštatovať, že v danom prípade žalovaný procesne zavinil zastavenie konania.“ Z uvedeného dôvodu súd rozhodol o uložení povinnosti žalovanej nahradiť trovy konania žalobcom.

7. Proti tomuto uzneseniu, a to proti výroku II. o trovách konania, podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná. Žiadala uznesenie v napadnutom výroku zmeniť tak, že žalovanej patrí náhrada trov konania voči žalobcom v rozsahu 100 %.

8. Žalovaná v odvolaní vecne argumentovala tým, že súd nesprávne rozhodol, keď žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči žalovanej. Žalobcovia sa žalobou zo dňa 28.7.2020 domáhali vrátenia nehnuteľnosti evidovanej na LV č. XXX kat. úz. C. D.. Medzi žalobcami a žalovanou prebiehalo na Okresnom súde Poprad ešte jedno súdne konanie, a to konanie vedené pod sp. zn. 13C/3/2020, ktorého predmetom bolo určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam evidovaným na LV č. XXX kat. úz. C. D.. V uvedenom konaní bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 13C/3/2020-226 zo dňa 24. 9. 2021 v spojení s opravným uznesením č. k. 13C/3/2020-235 zo dňa 22.10.2021 tak, že súd žalobu žalobcov F. A. a E. A. zamietol. Krajský súd v Prešove rozsudkom 19Co/2/2022-260, 19Co/5/2022 zo dňa 30.6.2022 potvrdil rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výroku I. o zamietnutí žaloby. Ako okresný súd, tak aj krajský súd vo svojich rozhodnutiach konštatujú, že pokiaľ sa týka posúdenia otázky vydržania predmetných nehnuteľností zo strany žalovanej, odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že žalovaná nemohla nadobudnúť vlastnícke právo k rodinnému domu darovaním, nakoľko predmetná darovacia zmluva uzavretá medzi pôvodným žalobcom a žalovanou dňa 19.02.1998 ako právny úkon nie je dostatočne určitý a zrozumiteľný, nakoľko z prejavu vôle právneho predchodcu žalobcov ako darcu vyjadreného v písomnom vyhotovení darovacej zmluvy jednoznačne nevyplýva, že by účelom uzavretia darovacej zmluvy bolo darovanie aj rodinného domu. Na druhej strane však žalovaná od uzavretia tejto zmluvy nakladala s rodinným domom č. súp. 156, ako s vlastným a od toho času prešla táto nehnuteľnosť rozsiahlou rekonštrukciou, na ktorú boli použité finančné prostriedky z predaja bytu ich matky v Poprade (ktorý v zmysle vyhlásenia matky zo dňa 23.09.2019 zakúpila z finančných prostriedkov svojej dcéry). Zároveň žalovanej a právneho predchodcovi žalobcov boli poskytnuté úvery, ktoré v zmysle darovacej zmluvy mal splácať nielen darca, ale rovným dielom aj obdarovaná. Z uvedeného je zrejmé, že darca mal v čase uzavretia darovacej zmluvy v úmysle darovať žalovanej predmetný dom, aby mala spolu s ich matkou kde bývať, navyše za situácie, ak do spornej nehnuteľnosti investovala značné finančné prostriedky, inak by nebol dôvod v darovacej zmluve zakotviť uvedenú povinnosť. Odvolací súd zároveň poznamenáva, že právny predchodca žalobcov bol v čase rekonštrukcie takmer dva roky nezamestnaný. Súd prvej inštancie sa tak podľa názoru odvolacieho súdu správne vysporiadal s otázkou dobromyseľnosti vydržania časti rodinného domu a správne určil aj okamih začiatku plynutia vydržacej doby, keďže žalovaná nakladala s domom ako s vlastným od 19.02.1998, pričom desaťročná vydržacia doba uplynula dňom 19.02.2008.

9. Súd nesprávne rozhodol, keď žalobcom priznal voči žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalovanej možno uložiť povinnosť nahradiť trovy zastaveného konania v prípade, ak pre jej správanie bola vzatá späť žaloba, ktorá bola podaná dôvodne. Keďže ako už vyplýva z vyššie uvedených rozhodnutí, v ktorých je konštatované, že žalovaná nadobudla nehnuteľnosti titulom vydržania, žalobcovia by neboli ani v konaní o vrátenie daru úspešní. Žalovaná so žalobou nesúhlasila, ako to vyplýva z jej vyjadrenia zo dňa 14.10.2020. Skutočnosť, že v priebehu konania došlo zo strany žalovanej k prevodu vlastníckeho práva k dotknutej nehnuteľnosti na iný subjekt, nemožno hodnotiť ako procesné zavinenie žalovanej na potrebu späťvzatiu predmetnej žaloby a následného zastavenia sporového konania, nakoľko žalobcovia sa naďalej mohli domáhať žalobou uplatneného nároku, a to od subjektu, na ktorého práva a povinnosti prevedené alebo na koho prešli podľa § 80 CSP, a tak ďalej pokračovať v konaní. Za situácie, kedy žalobcovia autonómnym prejavom svojej vôle vzali žalobu - avšak nie preto, že by dosiahli to, čo žalobou požadovali, späť, návrh na zmenu subjektu na strane žalovanej nepodali, z procesného hľadiska platí, že sú to práve oni, ktorí zastavenie konania zavinili, a preto mal súd priznať žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcom.

10. K odvolaniu žalovanej sa vyjadrili žalobcovia. Vo vyjadrení uviedli, že považujú rozhodnutie súdu prvej inštancie za správne po právnej aj po vecnej stránke, zároveň súhlasia s odôvodnením napádaného rozhodnutia súdu prvej inštancie. Nesúhlasia s odvolaním žalovanej, preto navrhujú odvolaciemu súdu, aby v plnom rozsahu potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, nakoľko argumentácia

žalovanej je zavádzajúca, účelovo prispôsobená a nevychádza z objektívneho stavu. Je síce pravdou, čo uvádza žalovaná v bode 3. jej vyjadrenia a síce, že medzi žalobcami (ako právnymi nástupcami po pôvodnom dnes už neb. žalobcovi) sa viedlo konanie na súde prvej inštancie Poprad pod sp. zn. 13C/3/2020 o určenie vlastníckeho práva, avšak nie je pravdou to, čo uvádza žalovaná ďalej a síce, že toto konanie sa týkalo nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX k.ú. C. D., nakoľko išlo o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, a to konkrétne iba rodinnému domu súp. č. XXX postaveného na parc. KN-C č. XXX/X o výmere 131 m² k.ú. C. D.. Z konštatovania odvolacieho súdu jednoznačne vyplýva tá skutočnosť a záver, že žalovaná mala vydržať „nie nehnuteľnosti“ ako si zavádzajúco a účelovo prispôsobuje žalovaná v jej odvolaní, ale nadobudla vydržaním „iba časť rodinného domu“. Nakoniec predmet súdneho sporu vedeného na OS Poprad sp. zn. 13C/3/2020 vyplýva aj zo súdneho spisu a podanej žaloby. Predmetom konania vedeného na OS Poprad sp. zn. 13C/3/2020 nikdy nebol pozemok parc. KN-C č. XXX/X o výmere 131m² k.ú. C. D., nakoľko tento bol predmetom konania pod sp. zn. 12C/30/2020 a v danom prípade išlo o žalobu o vrátenie daru - pozemku. Teda z uvedeného je nepochybné a jednoznačné, že odvolací súd sa nemohol a ani sa nevyjadroval k otázke vydržania vlastníckeho práva k predmetu iného predmetu konania, hoci to bolo konanie na tom istom súde prvej inštancie. Tvrdenie žalovanej, že v rozhodnutiach, v ktorých je konštatované, že žalovaná nadobudla nehnuteľnosti titulom vydržania, žalobcovia by neboli ani v konaní o vrátenie daru úspešní, je nepravdivé, zavádzajúce a nevyplývajúce z rozhodnutia odvolacieho súdu. Je to iba konštatovanie žalovanej, ktoré však nemá oporu v samotnom rozhodnutí odvolacieho súdu KS Prešov sp. zn. 19Co/2/2022 a týmto vyjadrením v odvolaní žalovaná chce sama prejednávať vec. Žalobcovia naďalej trvajú na tom, že práve žalovaná svojim konaním procesne zavinila späťvzatie podanej žaloby. Nesúhlasia s názorom žalovanej, že žalobcovia sa mohli domáhať uplatneného nároku od toho subjektu, na ktorého práva a povinnosti boli prevedené alebo prešli podľa § 80 CSP a tak ďalej pokračovať v konaní, nakoľko práve predmet sporu, ktorým je v danom prípade vrátenie daru, neumožňuje žalobcom, aby sa domáhali svojich nárokov od inej osoby, ako od osoby, ktorá sa dopustila konania - porušenia dobrých mravov voči osobe darcu, pričom v danom prípade touto osobou je žalovaná, a nie iná tretia osoba, na ktorú žalovaná v priebehu konania nehnuteľnosť previedla kúpnu zmluvou. Z uvedeného dôvodu žalobcovia nemohli podať návrh na zmenu v osobe subjektu na strane žalovanej, ako sa mylne domnieva žalovaná.

11. Na základe vyššie uvedeného žalobcovia žiadali, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie a priznal žalobcom náhradu trov konania na súde prvej inštancie aj odvolacieho konania.

12. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnutý výrok o trovách uznesenia prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách prvoinštančného konania nie je správne.

13. Prvoinštančný súd pri rozhodovaní o zodpovednosti za zastavenie konania nevyhodnotil procesnú situáciu náležitým spôsobom.

14. V zásade platí, že podľa ust. § 256 ods. 1 CSP za trovy konania, ktoré vznikli v priebehu konania, zodpovedá tá strana sporu, ktorá zavinila zastavenie konania. Náhrada trov konania sa prisudzuje bez ohľadu na meritórny výsledok sporu, to znamená, že súd nemôže v prejednávanej veci hodnotiť dôvodnosť alebo nedôvodnosť podanej žaloby a prejednávať, ako by asi meritórne mohla vec dopadnúť, ak by nenastali okolnosti odôvodňujúce späťvzatie žaloby. K rozhodovaniu o zodpovednosti za trovy konania je potrebné pristúpiť výlučne z procesných dôvodov, ktoré nastali pre späťvzatie žaloby.

15. Z obsahu spisu súdu prvej inštancie vyplýva, že právny predchodca žalobcov L. A. sa žalobou voči žalovanej domáhal vrátenia daru, nehnuteľnosti, a to pozemku parc. KN-C č. XXX/X o výmere 131 m² – zastavané plochy a nádvoria zapísané na LV č. XXX k. ú. C. D..

16. Keďže žalobca v priebehu konania dňa XX.XX.XXXX zomrel, súd prvej inštancie uznesením č. k. 12C/30/2020-113 zo dňa 02.09.2022 rozhodol o pokračovaní v konaní s právnymi nástupcami pôvodného žalobcu, a to so žalobcami v 1. a 2. rade.

17. Žalobcovia v 1. a 2. rade ako dôvod späťvzatia žaloby uviedli to, že odpadol predmet sporu, nakoľko žalovaná spornú nehnuteľnosť odpredala, čím zapríčinila stav, kedy boli nútení žalobu zobrať späť.

18. Vychádzajúc z odvolacích námietok žalovanej a z vyjadrení žalobcov v 1. a 2. rade odvolací súd konštatuje, že ust. § 256 ods. 1 CSP je špeciálne ustanovenie, ktoré sa aplikuje v prípade rozhodovania o trovách konania pri zastavení konania.

19. Vo všeobecnosti platí zásada, podľa ktorej trovy konania je povinná nahradiť tá zo strán sporu, ktorá zavinila, že vznikli. Pri zastavení konania je to zákonné ustanovenie, ktoré v prvom rade vyhodnocuje zavinenie na zastavení konania. Zavinenie nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu a dôsledkom je vznik trov protistrany. Pokiaľ jedna procesná strana zaviní, že konanie sa muselo zastaviť, pričom o veci nemôže byť meritorne rozhodnuté a tým zistené, či bola žaloba podaná dôvodne, vzniká jej zásadne povinnosť nahradiť druhej procesnej strane trovy konania. Procesné zavinenie na zastavení konania je potrebné vykladať komplexne a extenzívne.

20. Zavinenie zastavenia konania spočíva predovšetkým na procesnom „zavinení“ zastavenia konania, t. j. účastník konania, ktorý podal návrh na začatie konania a bez vecného rozhodnutia súdom zobral svoj návrh na začatie konania späť.

21. V prejednávanej veci za osoby, ktoré zavinili zastavenie konania, je nutné považovať žalobcov v 1. a 2. rade. Keďže k späťvzatiu žaloby došlo pred prvým pojednávaním, a teda predtým, než súd vo veci rozhodol, nie je možné posudzovať, ako by prípadný spor dopadol, keby k späťvzatiu žaloby nedošlo. Dôvodnosť žaloby a tým aj nárok na náhradu trov konania sa posudzuje procesne.

22. Odvolací súd konštatuje, že na okolnosti, pre ktoré žalobcovia žiadali priznať nárok na náhradu trov konania a okolnosti, pre ktoré žalovaná odôvodňovala nemožnosť priznania nároku na náhradu trov konania žalobcom, v tomto štádiu konania nie je možné prihliadať, nakoľko vyriešenie otázky dôvodnosti žaloby alebo možnosti či nemožnosti pokračovať v konaní má hmotnoprávny, nie procesný charakter. Rozhodnutie o trovách konania je preto nutné posudzovať len z procesného hľadiska.

23. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP, v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a v spojení s ust. § 262 ods. 1, 2 CSP. V odvolacom konaní úspešnou stranou sporu bola žalovaná, a preto jej patrí nárok na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške nároku rozhodne prvoinštančný súd samostatným uznesením.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).